

מכללת הרצוג-גוש עציון

ימי עיון בתנ"ך

ימי עיון בתנ"ך (מקרא)

ימי עיון בתנ"ך – קיץ תש"ע

ש"ס ז' ר' 359

This shiur is dedicated to the memory of one of the descendents of Aharon – Marc Weinberg zt"l

Parshat Korach

The Turning Point of Sefer Bemidbar

1. שבת דף קטו, ב

ויהי בנסע הארץ ויאמר משה, פרשה זו עשה לה הקדוש ברוך הוא סימניות מלמעלה ולמטה, לומר שאין זה מקומה. רבי אומר: לא מן השם הוא זה, אלא מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו

2. במדבר פרק כ, א

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם. רש"י - עדה השלמה, שכבר מתו מתי מדבר ואלו פרשו לחיים

3. מדרש אספה

זהו שאמר עת לחשות ועת לדבר המדבר הזה קופץ משנים בניסן בשנה השנית ליציאת מצרים לאחד בניסן בשנת הארבעים שלמעלה מן הענין הזה כתוב פרשת פרה אדומה שנשרפה בשני בחודש ... והענין הזה באחד בניסן בשנת הארבעים בו

4. אבן עזרא במדבר פרק טז, א

ויקח קרח זה הדבר היה במדבר סיני כאשר נתחלפו הבכורים ונבדלו הלויים, כי חשבו ישראל שמשה אדונינו עשה מדעתו לתת גדולה לאחיו, גם לבני קהת שהם קרובים אליו, ולכל בני לוי שהם ממשפחתו. והלויים קשרו עליו, בעבור היותם נתונים לאהרן ולבניו. וקשר דתן ואבירם, בעבר שהסיר הבכורה מראובן אביהם ונתנה ליוסף, אולי חשדוהו בעבור יהושע משרתו. גם קרח בכור היה ... ואלה נשיאי העדה היו בכורים, והם היו מקריבים את העולות, על כן לקחו מתנות. והראיה על זה הפירוש: מופת המטה, שראו כל ישראל כי השם בחר שבט לוי תחת הבכורים. על כן כתוב ותכל תלונתם, כי התלונה על זה היתה ... ועוד ראיה גמורה, כי כל העדה כלם קדושים. וזה רמז לבכורים שהם קדושים, כי כן כתוב קדש לי כל בכור

5. רמב"ן שם

וזה מדעתו של רבי אברהם שהוא אומר במקומות רבים אין מוקדם ומאוחר בתורה לרצונו. וכבר כתבתי כי על דעתי כל התורה כסדר זולתי במקום אשר יפרש הכתוב ההקדמה והאחור, וגם שם לצורך ענין ולטעם נכון, אבל היה הדבר הזה במדבר פארן בקדש ברנע אחר מעשה המרגלים

6. אבן עזרא במדבר פרק יז, ו

אתם המתם. הטעם - מה ראיה היתה זאת ששבט לוי הוא הנבחר, ונבחר אהרן לכהן גדול, ויתכן שבתפלתכם, או בחכמה שידעתם שרפתם המקריבים

7. רשב"ם שם

אתם המתם את עם י"י - על דתן ואבירים הבלועים אנו מודים שחטאו, אבל מאתים וחמשים איש שמתו כמיתת נדב ואביהוא אתם הרגתם אותם שצויתם להקטיר קטרת

8. תרגום המיוחס ליונתן פרק טז, יט

וכנש עליהון קרח ית כל כנישתא לתרע משכן זמנא ואתנטל בעותריה דאשכח תרין אוצרין מן אוצרוי דיוסף מליין כסף ודהב ובעא למטרד בההוא עותרא ית משה וית אהרן מן עלמא אילולי דאתגלי איקרא די ל כל כנישתא

9. רש"י במדבר פרק טז, יט

ויקהל עליהם קרח - בדברי ליצנות. כל הלילה ההוא הלך אצל השבטים ופתה אותם כסבורין אתם שעלי לבדי אני מקפיד, איני מקפיד אלא בשביל כלכם. אלו באין ונוטלין כל הגדולות, לו המלכות ולאחיו הכהונה, עד שנתפתו כלם

10. ויקרא פרק י, ו-ז

ויאמר משה אל אהרן ולא לעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת ה' עליכם ויעשו כדבר משה

11. ויקרא פרק כא, י-יב

והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש א-להיו כי נזר שמן משחת א-להיו עליו אני ה'

12. קהלת פרק ד, יז

שמר רגליך רגלך כאשר תלך אל בית הא-להים